

170 DE ANI DE PRESĂ LA BUZĂU

(Fișă de dicționar)*

„VESTITORUL BESERICESC”**. „Gazetă religioasă și morală”, cea dintâi publicație bisericească a românilor și primul periodic la Curbura Carpaților. Editori – în vremea episcopului Chesarie – sunt: ierodiaconul Dionisie Romano, profesor național, și Gavriil Munteanu, director al Seminarului teologic. Bz., nr.1,7 ian.- nr.51, 23 dec.1839 (an I) și nr.1-51, 1840 (an II); 102 nr. în B.A.R., cu apariție regulată, sâmbăta; lipsuri în colecția B.J.B., care a servit redactării fișei. Se imprimă „în tipografia Sf. Episcopii” Bz. Format: 24x48 (4 p. numerotate în continuare). Înaintea fiecărui an, lansează câte o „Înștiințare”, prima apărând la 18 dec. 1838: „Supt însemnații, cu începerea anului viitor, voesc să dea la lumină o foaie religioasă și morală supt numele de mai sus. Trebuința unei asemenea foi este cunoscută de tot omul care prețuește religia și cunoaște puterea moralului. O nație este tare când e tare în religie și puternică în moral”. Concret, „Vestitorul va cuprinde povestiri, anecdote, sentenții și tot felul de articole religioase și morale și alte înștiințări din lăuntru și d’afară care se ating de sfera ei, ori au raport cu scopul care și l-a pus: de a hrăni duhul religios și moral ce a caracterisit totdeauna pe nația

românească. Icar adaosul [un „supliment” săptămânal, dev. lunar] se va alcătui din articole alese din cele mai frumoase meditații religioase. Prețul pentru amândouă foile este un galben împărătesc pe an”. Prin „Înștiințarea” din ian. 1840, între altele, se anunță „prenumeranții” că „această foaie va urma după chipul ce s-a dat în anul trecut” (II,nr.1). Sunt aici, cf. programului anecdote, dialoguri, sentințe, dar și eseuri scrise cu talent de D.R.(„Credința”, „Religia”, „Mustrarea conștiinței”, „Vrednicia educării”, „Științele”, „Despre vorbirea de rău”, „Alegerea unui prieten”, „Pentru rugăciune”), unele în serial („Principii generale de înțelepciune”, „Datoriile tinerilor”, „Caractere”, „Despre nemurire”). Mai pot fi citite traduceri din Platon, Epictet, Ferelon, Chateaubriand, Benjamin Franklin; cuvântări ale episcopului Ilarion de Argeș și arhimandritului Eufrosin Poteca; comentarii pe texte din Sfânta Scriptură etc. Gazeta fu semnalată „la loc de seamă” în presă, Buzăul situându-se, prin „V.B.”, pe prima filă a istoriei ziaristicii naționale, la doar un deceniu după „Curierul Românesc” (Buc.) sau „Albina Românească” (Iași) și la un an după „Gazeta de Transilvania” (Brașov). Moment de început, dar și de referință. Până la apariția, în ultimul pătrar al secolului al XIX-lea, a primelor „foi” buzoiene și rămnicele laice, în „formula” de execuție tipografică îmbunătățite, va trece un timp ce avea să fie repede recuperat, printr-o proliferare spectaculoasă a numărului titlurilor. Astfel, 34, respectiv 35 de ani despart „V.B.” de „Independența Română” (Bz., 1874-1886) și de „Aurora” (R.S., 1875–1876),cele dintâi gazete social-politice și culturale din această parte de țară.(B.J.B.–Colecții spec.).

* Din vol. 3 (O–Z), Partea I (1839–1948) aflat sub tipar.

** Noi ref. despre: Pr. Cocora, Gabriel.: „Dionisie Romano-episcopul Buzăului”. Bz., Ed. Episcopiei, 2006, p.149-152; P.S. Epifanie. „Episcopul Dionisie Romano, promotor al culturii și emancipării Neamului”. z., Ed.Episcopiei, 2006, p.24-27; Neagu Mioara. „Valori bibliofile în colecțiile Bibliotecii Județene «V.Voiculescu» Buzău”. Bz., B.J.B. și Ed. Alpha MDN, 2006, p.30-36.